
Tvis Holding ApS

Fabersvej 15, 7500 Holstebro

Årsrapport for 2016/17 (regnskabsår 1/5 - 30/4)

CVR-nr. 19 41 35 43

Årsrapporten er fremlagt og
godkendt på selskabets ordi-
nære generalforsamling
den 5 /7 2017

John Ross Graakjær
Dirigent

pwc

Indholdsfortegnelse

Side

Påtegninger

Ledelsespåtegning 1

Den uafhængige revisors revisionspåtegning 2

Ledelsesberetning

Selskabsoplysninger 5

Hoved- og nøgletal 7

Ledelsesberetning 8

Koncern- og årsregnskab

Resultatopgørelse 1. maj - 30. april 11

Balance 30. april 12

Egenkapitalopgørelse 16

Pengestrømsopgørelse 1. maj - 30. april 17

Noter til årsregnskabet 18

Ledelsespåtegning

Direktionen har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 1. maj 2016 - 30. april 2017 for Tvis Holding ApS.

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Årsregnskabet og koncernregnskabet giver efter min opfattelse et retvisende billede af selskabets og koncernens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 30. april 2017 samt af resultatet af selskabets og koncernens aktiviteter og koncernens pengestrømme for 2016/17.

Ledelsesberetningen indeholder efter min opfattelse en retvisende redegørelse for de forhold, beretningen omhandler.

Årsrapporten indstilles til generalforsamlingens godkendelse.

Holstebro, den 5. juli 2017

Direktion

John Ross Graakjær
adm. direktør

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til kapitalejeren i Tvis Holding ApS

Konklusion

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 30. april 2017 samt af resultatet af koncernens og selskabets aktiviteter og koncernens pengestrømme for regnskabsåret 1. maj 2016 - 30. april 2017 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Vi har revideret koncernregnskabet og årsregnskabet for Tvis Holding ApS for regnskabsåret 1. maj 2016 - 30. april 2017, der omfatter resultatopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis, for såvel koncernen som selskabet samt pengestrømsopgørelse for koncernen ("regnskabet").

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af regnskabet". Vi er uafhængige af koncernen i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's Etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse regler og krav. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om regnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af regnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med regnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til årsregnskabsloven.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med koncernregnskabet og årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med årsregnskabslovens krav. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Ledelsens ansvar for regnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et koncernregnskab og et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et regnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af regnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere koncernens og selskabets evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde regnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere koncernen eller selskabet, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af regnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om regnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som brugerne træffer på grundlag af regnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i regnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af koncernens og selskabets interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af regnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om koncernens og selskabets evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i regnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at koncernen og selskabet ikke længere kan fortsætte driften.
- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af regnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om regnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.
- Opnår vi tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis for de finansielle oplysninger for virksomhederne eller forretningsaktiviteterne i koncernen til brug for at udtrykke en konklusion om koncernregnskabet. Vi er ansvarlige for at lede, føre tilsyn med og udføre koncernrevisionen. Vi er eneansvarlige for vores revisionskonklusion.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Holstebro, den 5. juli 2017

PricewaterhouseCoopers

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

CVR-nr. 33 77 12 31

Poul Spencer Poulsen
statsautoriseret revisor

Hans Jørgen Andersen
statsautoriseret revisor

Selskabsoplysninger

Selskabet

Tvis Holding ApS
Fabersvej 15
7500 Holstebro

CVR-nr.: 19 41 35 43
Regnskabsperiode: 1. maj - 30. april
Hjemstedskommune: Holstebro

Direktion

John Ross Graakjær

Revision

PricewaterhouseCoopers
Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
Hjaltesvej 16
Postboks 1443
7500 Holstebro

Advokat

Kirk Larsen & Ascanius
Bredgade 67
6900 Skjern

Pengeinstitut

Danske Bank
Dalgasgade 27, 3. sal
7400 Herning

Koncernoversigt

Moderselskab

Tvis Holding ApS
Holstebro, Danmark
Nom. TDKK 125

Konsoliderede dattervirksomheder

20%

Familien Graakjær Holding ApS
Holstebro, Danmark
Nom. TDKK 125

100%

Ejd. selskabet Fabersvej 15 ApS
Holstebro, Danmark
Nom. TDKK 500

100%

Grey Holding 2 A/S
Holstebro, Danmark
Nom. TDKK 500

100%

Gråkjær A/S
Holstebro, Danmark
Nom. TDKK 8.000

100%

Graakjaer GmbH
Gera, Tyskland
Nom. TEUR 25

100%

Gråkjær AS
Sem, Norge
Nom. TNOK 1.000

Hoved- og nøgletal

Set over en 3-årig periode kan koncernens udvikling beskrives ved følgende hoved- og nøgletal:

	Koncern		
	2016/17	2015/16	2014/15
	TDKK	TDKK	TDKK
Hovedtal			
Resultat			
Nettoomsætning	729.091	772.283	717.008
Bruttofortjeneste	89.243	110.518	75.686
Resultat før finansielle poster	10.858	28.020	13.537
Resultat af finansielle poster	9.760	-9.363	11.755
Årets resultat	14.504	12.810	20.220
Balance			
Balancesum	562.384	547.651	504.945
Egenkapital	225.618	215.413	202.756
Pengestrømme			
Pengestrømme fra:			
- driftsaktivitet	-74.079	113.656	44.543
- investeringsaktivitet	32.135	-8.396	-29.311
heraf investering i materielle anlægsaktiver	-615	-860	-1.501
- finansieringsaktivitet	10.073	-153	75.470
Årets forskydning i likvider	-31.871	105.107	90.702
Antal medarbejdere	123	136	105
Nøgletal i %			
Bruttomargin	12,2%	14,3%	10,6%
Overskudsgrad	1,5%	3,6%	1,9%
Afkastningsgrad	1,9%	5,1%	2,7%
Soliditetsgrad	40,1%	39,3%	40,2%
Forrentning af egenkapital	6,6%	6,1%	19,9%

Nøgletallene er udarbejdet i overensstemmelse med Den Danske Finansanalytikerforenings anbefalinger og vejledning. Der henvises til definitioner i afsnittet om regnskabspraksis.

Ledelsesberetning

Hovedaktivitet

Selskabets hovedaktivitet består i placering af formue i værdipapirer mv.

Markedsoverblik

Markedsforholdene i Danmark indenfor landbrugsbyggeri er stabiliseret men på et lavt aktivitetsniveau. Inden for industri- og erhvervsbyggeri opleves et uændret aktivitetsniveau. Inden for byggeri af etageboliger samt landbaserede fiskeopdræt er aktivitetsniveauet stigende.

Ordrebeholdningen for det kommende regnskabsår er positiv, og prognosen for regnskabsåret 2017/18 viser stigende aktivitetsniveau og indtjening.

Udvikling i året

Koncernens resultatopgørelse for 2016/17 udviser et overskud på TDKK 14.504, og koncernens balance pr. 30. april 2017 udviser en egenkapital på TDKK 225.618.

Årets resultat er tilfredsstillende, og har levet op til ledelsens forventninger.

Særlige risici - driftsrisici og finansielle risici

Drift

Landbrugsbranchen er generelt påvirkelig af ændringer i noteringspriser, renteniveau etc. Landbrugsbranchen er fortsat i en betydelig kreditklemme, der betyder begrænset og dyrere adgang til investeringskapital. En eventuel nedgang i landbrugsbyggeriet i Danmark vil have en begrænset påvirkning på koncernens samlede aktivitetsniveau.

Et negativt udsving på et af koncernens markeder vil have en begrænset påvirkning på koncernens samlede aktivitetsniveau, idet afhængigheden af et enkelt marked er mindsket markant.

Valutarisici

Aktiviteterne i udlandet medfører, at resultat, pengestrømme og egenkapital påvirkes af kurs- og renteutviklingen for nogle valutaer. Det er selskabets valutapolitik at afdække kommercielle valutarisici. Afdækningen sker primært via valutaterminsforretninger til afdækning af forventet omsætning og indkøb. Der indgås ikke spekulative valutadispositioner.

Ledelsesberetning

Renterisici

Da den rentebærende nettogæld ikke udgør et væsentligt beløb, vil moderate ændringer i renteniveauet ikke have nogen væsentlig direkte effekt på indtjeningen. Der indgås derfor ikke rentedispositioner til afdækning af renterisici.

Kreditrisici

Selskabet har ikke væsentlige risici vedrørende en enkelt kunde eller samarbejdspartner. Selskabets politik for påtagelse af kreditrisici medfører, at alle større kunder og andre samarbejdspartnere løbende kreditvurderes.

Strategi og målsætninger

Målsætninger og forventninger for det kommende år

Ordrebeholdningen for det kommende regnskabsår er positiv. Ordrebeholdningen består i udpræget grad af projekter, hvor der er givet myndighedstilladelser, og hvor der er sikkerhed for projekternes finansiering og gennemførelse.

Med baggrund i ordrebeholdningen forventer koncernen en stigning i aktivitetsniveau og indtjening.

Forskning og udvikling

Selskabet har ingen forskningsaktiviteter men udvikler til stadighed indenfor landbrugsbyggeri fremadrettede og tidssvarende staldsystemer tilpasset de enkelte kundetyper.

Selskabet har udviklet et nyt koncept omkring anlæg til landbaseret fiskeopdræt. Der er i regnskabsåret 2016/17 anvendt begrænsede ressourcer herpå. Det er forventningen, at de afholdte udviklingsomkostninger vil generere en øget omsætning og indtjening fremadrettet.

Videnressourcer

For til stadighed at kunne levere tidssvarende byggeriløsninger af høj kvalitet samt at kunne håndtere en betydelig vækst, er det afgørende, at selskabet kan rekruttere, uddanne og fastholde medarbejdere med den nødvendige kompetence og viden om selskabets produkter og systemer.

Ledelsen har derfor særlig fokus på at sikre selskabet de nødvendige videnressourcer hos medarbejderne.

Lovpligtig redegørelse for samfundsansvar

Koncernen har ikke en egentlig politik for samfundsansvar. Koncernen er dog bevidst om sit samfundsmæssige ansvar, og herunder arbejdes der bl.a. med forbedring af miljø og samfundsmæssige konsekvenser af landbrugsproduktion, herunder reduktion af lugtgener, forbedret dyrevelfærd samt tilknytning af biogas-, gyllekølings- og solcelleanlæg til staldanlæg.

Ledelsesberetning

Andel af det underrepræsenterede køn

Koncernen er en ejerledet virksomhed. Det er ledelsens politik at øge andelen af det underrepræsenterede køn i koncernens øvrige ledelsesniveauer, såfremt der i forbindelse med fremtidige ansættelser er de rigtige kvindelige kandidater hertil.

Begivenheder efter balancedagen

Der er ikke efter balancedagen indtruffet forhold, som har væsentlig indflydelse på bedømmelsen af årsrapporten.

Resultatopgørelse 1. maj - 30. april

	Note	Koncern		Moderselskab	
		2016/17 TDKK	2015/16 TDKK	2016/17 TDKK	2015/16 TDKK
Nettoomsætning	1	729.091	772.283	42	125
Andre driftsindtægter		141	261	0	206
Omkostninger til råvarer og hjælpematerialer		-620.203	-647.639	0	0
Andre eksterne omkostninger		-19.786	-14.387	-419	-547
Bruttoresultat		89.243	110.518	-377	-216
Personaleomkostninger	2	-68.578	-71.854	-1.031	-1.671
Af- og nedskrivninger af materielle anlægsaktiver	3	-9.807	-10.644	-19	-213
Resultat før finansielle poster		10.858	28.020	-1.427	-2.100
Indtægter af kapitalandele i dattervirksomheder	4	0	0	2.357	3.250
Indtægter af kapitalandele i associerede virksomheder		328	-500	328	-500
Finansielle indtægter	5	14.320	3.161	5.372	444
Finansielle omkostninger	6	-4.888	-12.024	-583	-2.115
Resultat før skat		20.618	18.657	6.047	-1.021
Skat af årets resultat	7	-6.114	-5.847	-966	830
Årets resultat		14.504	12.810	5.081	-191

Balance 30. april

Aktiver

	Note	Koncern		Moderselskab	
		2017 TDKK	2016 TDKK	2017 TDKK	2016 TDKK
Færdiggjorte udviklingsprojekter		2.659	3.988	0	0
Erhvervede patenter		0	0	0	0
Goodwill		61.680	67.508	0	0
Immaterielle anlægsaktiver	8	64.339	71.496	0	0
Grunde og bygninger		42.854	35.326	624	642
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar		1.221	2.302	0	0
Materielle anlægsaktiver	9	44.075	37.628	624	642
Kapitalandele i dattervirksomheder	10	0	0	32.457	30.101
Kapitalandele i associerede virksomheder	11	328	0	328	0
Andre finansielle anlægsaktiver		1.809	2.291	1.809	2.291
Deposita		3.917	2.035	0	0
Andre tilgodehavender		15.627	13.250	0	0
Finansielle anlægsaktiver		21.681	17.576	34.594	32.392
Anlægsaktiver		130.095	126.700	35.218	33.034

Balance 30. april

Aktiver

	Note	Koncern		Morderselskab	
		2017 TDKK	2016 TDKK	2017 TDKK	2016 TDKK
Varebeholdninger	12	1.618	3.826	0	0
Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser		32.751	50.068	0	0
Igangværende arbejder for fremmed regning	13	59.720	7.350	0	0
Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder		0	0	25.025	29.414
Tilgodehavender hos associerede virksomheder		6.709	5.009	6.709	5.009
Andre tilgodehavender		55.631	47.641	9.155	4.707
Udskudt skatteaktiv	15	275	0	3	733
Selskabsskat		19	360	0	360
Tilgodehavende selskabsskat hos tilknyttede virksomheder		0	0	8.935	58
Periodeafgrænsningsposter		1.882	1.142	21	19
Tilgodehavender		156.987	111.570	49.848	40.300
Værdipapirer	14	253.581	173.370	56.726	51.477
Likvide beholdninger		20.103	132.185	2.314	2.198
Omsætningsaktiver		432.289	420.951	108.888	93.975
Aktiver		562.384	547.651	144.106	127.009

Balance 30. april

Passiver

	Note	Koncern		Morderselskab	
		2017 TDKK	2016 TDKK	2017 TDKK	2016 TDKK
Selskabskapital		125	125	125	125
Reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode		0	0	32.140	29.456
Overført resultat		95.559	90.581	63.419	61.125
Foreslået udbytte for regnskabsåret		103	4.300	103	4.300
Egenkapital henført til kapitalejere af morderselskabet		95.787	95.006	95.787	95.006
Minoritetsinteresser		129.831	120.407	0	0
Egenkapital		225.618	215.413	95.787	95.006
Hensættelse til udskudt skat	15	3.369	6.433	0	0
Andre hensættelser	16	9.122	14.597	0	0
Hensatte forpligtelser		12.491	21.030	0	0
Gæld til realkreditinstitutter		866	913	866	913
Kreditinstitutter		120.087	106.186	6.330	30.917
Leasingforpligtelser		34.300	0	0	0
Gæld til tilknyttede virksomheder		48.449	47.499	0	0
Periodeafgrænsningsposter		8.541	0	0	0
Langfristede gældsforpligtelser	17	212.243	154.598	7.196	31.830

Balance 30. april

Passiver

	Note	Koncern		Morderselskab	
		2017 TDKK	2016 TDKK	2017 TDKK	2016 TDKK
Gæld til realkreditinstitutter	17	47	47	47	47
Leasingforpligtelser	17	1.838	0	0	0
Leverandører af varer og tjenesteydelser		71.020	66.773	83	65
Igangværende arbejder for fremmed regning, forpligtelser	13	8.066	57.767	0	0
Gæld til tilknyttede virksomheder	17	0	0	31.852	0
Gæld til selskabsdeltagere og ledelse		11.436	11.867	389	0
Selskabsskat		8.216	503	8.216	0
Anden gæld		11.409	19.653	536	61
Kortfristede gældsforpligtelser		112.032	156.610	41.123	173
Gældsforpligtelser		324.275	311.208	48.319	32.003
Passiver		562.384	547.651	144.106	127.009
Resultatdisponering	18				
Eventualposter og øvrige økonomiske forpligtelser	19				
Nærtstående parter	20				
Anvendt regnskabspraksis	21				

Egenkapitalopgørelse

Koncern

	Reserve for net- toopskrivning		Overført resultat	Foreslået udbyt- te for regn- skabsåret	Egenkapital ekskl. minori- tetsinteresser	Minoritets- interesser	I alt
	Selskabs- kapital	efter den indre værdi metode					
	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK
Egenkapital 1. maj	125	0	90.582	4.300	95.007	120.407	215.414
Betalt ordinært udbytte	0	0	0	-4.300	-4.300	0	-4.300
Årets resultat	0	0	4.977	103	5.080	9.424	14.504
Egenkapital 30. april	125	0	95.559	103	95.787	129.831	225.618

Moderselskab

Egenkapital 1. maj	125	29.456	61.125	4.300	95.006	0	95.006
Betalt ordinært udbytte	0	0	0	-4.300	-4.300	0	-4.300
Årets resultat	0	2.684	2.294	103	5.081	0	5.081
Egenkapital 30. april	125	32.140	63.419	103	95.787	0	95.787

Pengestrømsopgørelse 1. maj - 30. april

	Note	Koncern	
		2016/17	2015/16
		TDKK	TDKK
Årets resultat		14.504	12.810
Reguleringer		-2.245	25.246
Ændring i driftskapital		-93.905	80.879
Pengestrømme fra drift før finansielle poster		-81.646	118.935
Renteindbetalinger og lignende		14.320	3.161
Renteudbetalinger og lignende		-4.888	-7.032
Pengestrømme fra ordinær drift		-72.214	115.064
Betalt selskabsskat		-1.252	-1.408
Andre reguleringer		-613	0
Pengestrømme fra driftsaktivitet		-74.079	113.656
Køb af immaterielle anlægsaktiver		0	-404
Køb af materielle anlægsaktiver		-615	-860
Køb af finansielle anlægsaktiver m.v.		-3.778	-73.388
Salg af materielle anlægsaktiver		36.528	135
Salg af finansielle anlægsaktiver m.v.		0	66.121
Pengestrømme fra investeringsaktivitet		32.135	-8.396
Tilbagebetaling af gæld til realkreditinstitutter		-47	0
Ændring i gæld til kreditinstitutter		13.901	-53
Ændring i gæld til selskabsdeltagere og ledelse		-431	0
Optagelse af gæld hos tilknyttede virksomheder		950	0
Betalt udbytte		-4.300	-100
Pengestrømme fra finansieringsaktivitet		10.073	-153
Ændring i likvider		-31.871	105.107
Likvider 1. maj		305.555	198.199
Kursregulering omsætningsværdipapirer		0	2.249
Likvider 30. april		273.684	305.555
Likvider specificeres således:			
Likvide beholdninger		20.103	132.185
Værdipapirer		253.581	173.370
Likvider 30. april		273.684	305.555

Noter til årsregnskabet

	Koncern		Moderselskab	
	2016/17 TDKK	2015/16 TDKK	2016/17 TDKK	2015/16 TDKK
1 Nettoomsætning				
Geografiske markeder				
Europa	729.091	772.283	42	125
	729.091	772.283	42	125
Forretningsområder				
Byggeaktivitet	729.049	772.158	0	0
Andre indtægter	42	125	42	125
	729.091	772.283	42	125
2 Personaleomkostninger				
Lønninger	63.011	66.186	1.023	1.583
Pensioner	4.507	4.858	0	77
Andre omkostninger til social sikring	1.058	807	6	8
Andre personaleomkostninger	2	3	2	3
	68.578	71.854	1.031	1.671
Heraf udgør vederlag til direktion og bestyrelse	2.837	2.158	500	500
Gennemsnitligt antal beskæftigede medarbejdere	123	136	2	3

Noter til årsregnskabet

	Koncern		Moderselskab	
	2016/17	2015/16	2016/17	2015/16
	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK
3 Af- og nedskrivninger af materielle anlægsaktiver				
Afskrivninger af immaterielle anlægsaktiver	7.157	7.351	0	194
Afskrivninger af materielle anlægsaktiver	2.650	3.293	19	19
	9.807	10.644	19	213
4 Indtægter af kapitalandele i dattervirksomheder				
Andel af resultat i dattervirksomheder			2.357	3.250
			2.357	3.250
5 Finansielle indtægter				
Renteindtægter tilknyttede virksomheder	0	0	511	0
Andre finansielle indtægter	10.131	3.161	672	444
Kursreguleringer indtægter	4.189	0	4.189	0
	14.320	3.161	5.372	444
6 Finansielle omkostninger				
Renteomkostninger tilknyttede virksomheder	0	0	446	0
Andre finansielle omkostninger	4.888	9.921	137	12
Kursreguleringer omkostninger	0	2.103	0	2.103
	4.888	12.024	583	2.115

Noter til årsregnskabet

	Koncern		Moderselskab	
	2016/17	2015/16	2016/17	2015/16
	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK
7 Skat af årets resultat				
Årets aktuelle skat	10.319	675	236	-58
Årets udskudte skat	-4.205	5.171	730	-773
Regulering af skat vedrørende tidligere år	0	1	0	1
	6.114	5.847	966	-830

8 Immaterielle anlægsaktiver

Koncern

	Færdiggjorte udviklingsprojekter	Erhvervede patenter	Goodwill
	TDKK	TDKK	TDKK
Kostpris 1. maj	5.317	1.359	264.614
Afgang i årets løb	0	0	0
Kostpris 30. april	5.317	1.359	264.614
Ned- og afskrivninger 1. maj	1.329	1.359	197.106
Årets afskrivninger	1.329	0	5.828
Ned- og afskrivninger 30. april	2.658	1.359	202.934
Regnskabsmæssig værdi 30. april	2.659	0	61.680
Afskrives over	4 år	7 år	20 år

Noter til årsregnskabet

8 Immaterielle anlægsaktiver (fortsat)

Moderselskab

	Erhvervede pa- tenter TDKK
Kostpris 1. maj	1.359
Tilgang i årets løb	0
Afgang i årets løb	0
Kostpris 30. april	<u>1.359</u>
Ned- og afskrivninger 1. maj	<u>1.359</u>
Ned- og afskrivninger 30. april	<u>1.359</u>
Regnskabsmæssig værdi 30. april	<u>0</u>
Afskrives over	<u>7 år</u>

9 Materielle anlægsaktiver

Koncern

	Grunde og byg- ninger TDKK	Andre anlæg, driftsmateriel og inventar TDKK
Kostpris 1. maj	48.062	15.076
Tilgang i årets løb	36.750	614
Afgang i årets løb	<u>-38.158</u>	<u>-4.843</u>
Kostpris 30. april	<u>46.654</u>	<u>10.847</u>
Ned- og afskrivninger 1. maj	12.735	12.773
Årets afskrivninger	1.531	1.119
Tilbageførte ned- og afskrivninger på afhændede aktiver	<u>-10.466</u>	<u>-4.266</u>
Ned- og afskrivninger 30. april	<u>3.800</u>	<u>9.626</u>
Regnskabsmæssig værdi 30. april	<u>42.854</u>	<u>1.221</u>
Afskrives over	<u>20-40 år</u>	<u>3 - 7 år</u>
Heraf finansielle leasingaktiver	<u>36.138</u>	<u>0</u>

Noter til årsregnskabet

9 Materielle anlægsaktiver (fortsat)

Moderselskab

	Grunde og byg- ninger TDKK
Kostpris 1. maj	951
Kostpris 30. april	951
Ned- og afskrivninger 1. maj	308
Årets afskrivninger	19
Ned- og afskrivninger 30. april	327
Regnskabsmæssig værdi 30. april	624
Afskrives over	20-40 år

10 Kapitalandele i dattervirksomheder

	Moderselskab	
	2017 TDKK	2016 TDKK
Kostpris 1. maj	94	94
Afgang i årets løb	0	0
Kostpris 30. april	94	94
Værdireguleringer 1. maj	30.007	26.768
Valutakursregulering	0	-11
Årets resultat	2.356	3.250
Værdireguleringer 30. april	32.363	30.007
Regnskabsmæssig værdi 30. april	32.457	30.101

Kapitalandele i dattervirksomheder specificeres således:

Navn	Hjemsted	Selskabskapital	Stemme- og ejerandel
Familien Graakjær Holding ApS	Holstebro	125	20%

Noter til årsregnskabet

	Koncern		Moderselskab	
	2017	2016	2017	2016
	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK
11 Kapitalandele i associerede virksomheder				
Kostpris 1. maj	551	51	551	51
Tilgang i årets løb	0	500	0	500
Afgang i årets løb	0	0	0	0
Kostpris 30. april	551	551	551	551
Værdireguleringer 1. maj	-551	-51	-551	-51
Årets resultat	328	-500	328	-500
Værdireguleringer 30. april	-223	-551	-223	-551
Regnskabsmæssig værdi 30. april	328	0	328	0

Kapitalandele i associerede virksomheder specificeres således:

Navn	Hjemsted	Selskabskapital	Stemme- og ejerandel
Projektselskabet Dæmningen ApS	Holstebro	125	40%
Storådalens Golfklub A/S	Holstebro	500	50%

	Koncern		Moderselskab	
	2017	2016	2017	2016
	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK
12 Varebeholdninger				
Råvarer, hjælpematerialer og handelsvarer	0	2.208	0	0
Igangværende arbejder for egen regning	1.618	1.618	0	0
	1.618	3.826	0	0

Noter til årsregnskabet

	Koncern		Moderselskab	
	2017	2016	2017	2016
	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK
13 Igangværende arbejder for fremmed regning				
Salgsværdi af igangværende arbejder	331.021	449.895	0	0
Modtagne acontobetalinge	-279.367	-500.312	0	0
	51.654	-50.417	0	0
Indregnet således i balancen:				
Igangværende arbejder for fremmed regning under aktiver	59.720	7.350	0	0
Modtagne forudbetalinger under passiver	-8.066	-57.767	0	0
	51.654	-50.417	0	0

14 Værdipapirer

Aktier	253.581	173.370	56.726	51.477
	253.581	173.370	56.726	51.477

15 Hensættelse til udskudt skat

Den udskudte skat vedrører primært forskellen mellem regnskabsmæssige og skattemæssige værdier af anlægsaktiver, igangværende arbejder og hensatte forpligtelser samt skattemæssigt underskud til fremførelse.

16 Andre hensættelser

Koncernen yder almindelig håndværksmæssig garanti på udført byggearbejde. De indregnede hensatte forpligtelser hertil svarer til niveauet for tidligere afholdte garantireparationer.

Garantireparationer	9.122	14.597	0	0
	9.122	14.597	0	0

Forfaldstidspunkterne for hensatte forpligtelser forventes at blive:

Inden for 1 år	6.618	4.107	0	0
Mellem 1 og 5 år	2.504	10.490	0	0
	9.122	14.597	0	0

Noter til årsregnskabet

17 Langfristede gældsforpligtelser

Afdrag, der forfalder inden for 1 år, er opført under kortfristede gældsforpligtelser. Øvrige forpligtelser er indregnet under langfristede gældsforpligtelser.

Gældsforpligtelserne forfalder efter nedenstående orden:

	Koncern		Moderselskab	
	2017 TDKK	2016 TDKK	2017 TDKK	2016 TDKK
Gæld til realkreditinstitutter				
Efter 5 år	676	723	676	723
Mellem 1 og 5 år	190	190	190	190
Langfristet del	866	913	866	913
Inden for 1 år	47	47	47	47
	913	960	913	960

Leasingforpligtelser

Efter 5 år	26.950	0	0	0
Mellem 1 og 5 år	7.350	0	0	0
Langfristet del	34.300	0	0	0
Inden for 1 år	1.838	0	0	0
	36.138	0	0	0

18 Resultatdisponering

	Koncern		Moderselskab	
	2016/17 TDKK	2015/16 TDKK	2016/17 TDKK	2015/16 TDKK
Foreslået udbytte for regnskabsåret	103	4.300	103	4.300
Reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode	0	0	2.684	2.739
Minoritetsinteressers andel af dattervirksomheders resultat	9.424	13.001	0	0
Overført resultat	4.977	-4.491	2.294	-7.230
	14.504	12.810	5.081	-191

Noter til årsregnskabet

19	Koncern		Moderselskab	
	2017	2016	2017	2016
	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK

Eventualposter og øvrige økonomiske forpligtelser

Pant og sikkerhedsstillelse

Følgende aktiver er stillet til sikkerhed for kreditinstitutter:

Værdipapirer i depot hos Danske Bank	253.581	173.370	56.726	51.477
--------------------------------------	---------	---------	--------	--------

Leje- og leasingforpligtelser

Koncernen har indgået en række operationelle leasingkontrakter. Leasingkontrakternes restleasingydelse udgør pr. 30. april 2017 DKK 6,7 mio.

Koncernen har indgået huslejeaftaler med uopsigelsesperioder på op til 3 år og med opsigelsesperioder på mellem 3 måneder og 6 måneder. Huslejeoplygningerne i uopsigelsesperioden udgør DKK 0,8 mio.

Andre eventualforpligtelser

Koncernen yder almindelig håndværksmæssig garanti for udført byggearbejde. Der er på vegne af koncernen afgivet entreprisgarantier for i alt DKK 160 mio. (Moderselskabet Gråkjær A/S DKK 135 mio.).

Der er afgivet øvrige garantier for samlet DKK 1,2 mio vedrørende udenlandske momsbetalinger.

Koncernen har herudover ingen yderligere eventualforpligtelser udover sædvanligt for branchen.

Koncernens danske selskaber hæfter solidarisk for skat af koncernens sambeskattede indkomst m.v. Det samlede beløb fremgår af årsrapporten for Tvis Holding ApS, der er administrationselskab i forhold til sambeskatningen.

Gråkjær A/S har afgivet selvskyldnerkaution for Graakjaer GmbH og Gråkjær AS' engagement med kreditinstitut. Gråkjær A/S har endvidere kautioneret for garantistillelser i Graakjaer GmbH.

Noter til årsregnskabet

20 Nærtstående parter

Grundlag

Bestemmende indflydelse

John Ross Graakjær

Hovedaktionær

Transaktioner

I overensstemmelse med årsregnskabslovens § 98c stk. 7 oplyses alene om transaktioner mellem virksomheden og nærtstående parter, som ikke er gennemført på normale på markedsvilkår. Der er ingen forhold at oplyse.

Noter til årsregnskabet

21 Anvendt regnskabspraksis

Årsrapporten for Tvis Holding ApS for 2016/17 er udarbejdet i overensstemmelse med årsregnskabslovens bestemmelser for mellemstore virksomheder i regnskabsklasse C.

Den anvendte regnskabspraksis er uændret i forhold til sidste år.

Koncern- og årsregnskab for 2016/17 er aflagt i TDKK.

Generelt om indregning og måling

Regnskabet er udarbejdet med udgangspunkt i det historiske kostprisprincip.

Indtægter indregnes i resultatopgørelsen i takt med, at de indtjenes. Herudover indregnes værdireguleringer af finansielle aktiver og forpligtelser, der måles til dagsværdi eller amortiseret kostpris. Endvidere indregnes i resultatopgørelsen alle omkostninger, der er afholdt for at opnå årets indtjening, herunder afskrivninger, nedskrivninger og hensatte forpligtelser samt tilbageførsler som følge af ændrede regnskabsmæssige skøn af beløb, der tidligere har været indregnet i resultatopgørelsen.

Aktiver indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde selskabet, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå selskabet, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til kostpris. Efterfølgende måles aktiver og forpligtelser som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Visse finansielle aktiver og forpligtelser måles til amortiseret kostpris, hvorved der indregnes en konstant effektiv rente over løbetiden. Amortiseret kostpris opgøres som oprindelig kostpris med fradrag af afdrag og tillæg/fradrag af den akkumulerede afskrivning af forskellen mellem kostprisen og det nominelle beløb. Herved fordeles kurstab og gevinst over løbetiden.

Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige tab og risici, der fremkommer, inden årsrapporten aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

Som målevaluta benyttes danske kroner. Alle andre valutaer anses som fremmed valuta.

Noter til årsregnskabet

21 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Konsolideringspraksis

Koncernregnskabet omfatter moderselskabet Tvis Holding ApS samt virksomheder, hvori moderselskabet direkte eller indirekte besidder flertallet af stemmerettighederne, eller hvori moderselskabet gennem aktiebesiddelse eller på anden måde har en bestemmende indflydelse. Virksomheder, hvori koncernen besidder mellem 20% og 50% af stemmerettighederne og udøver betydelig men ikke bestemmende indflydelse, betragtes som associerede virksomheder.

Ved konsolideringen sammendrages poster af ensartet karakter. Koncerninterne indtægter og omkostninger, aktiebesiddelser, udbytter og mellemværender samt realiserede og urealiserede interne gevinster og tab ved transaktioner mellem de konsoliderede virksomheder elimineres.

Moderselskabets kapitalandele i de konsoliderede dattervirksomheder udlignes med moderselskabets andel af dattervirksomhedernes regnskabsmæssige indre værdi opgjort på det tidspunkt, hvor koncernforholdet blev etableret.

Minoritetsinteresser

Minoritetsinteresser udgør en andel af koncernens samlede egenkapital. Årets resultat fordeles i resultatdisponeringen på den del, som kan henføres til minoriteterne og den del, som kan henføres til modervirksomhedens kapitalejere. Minoritetsinteresser indregnes til den regnskabsmæssige værdi af de overtagne aktiver og forpligtelser på tidspunktet for erhvervelse af dattervirksomheder.

Ved efterfølgende ændringer i minoritetsinteresser, hvor koncernen bevarer kontrollen med dattervirksomheden indregnes vederlaget direkte på egenkapitalen.

Leasing

Leasingkontrakter, hvor koncernen har alle væsentlige risici og fordele forbundet med ejendomsretten (finansiel leasing), indregnes i balancen til det laveste af dagsværdien af aktivet og nutidsværdien af leasingydelse, beregnet ved anvendelse af leasingaftalens interne rentefod eller en tilnærmet værdi heraf som diskonteringsfaktor. Finansielt leasede aktiver af- og nedskrives efter samme praksis som fastlagt for koncernens øvrige anlægsaktiver.

Den kapitaliserede restleasingforpligtelse indregnes i balancen som en gældsforpligtelse, og leasingydelsens rentedel omkostningsføres løbende i resultatopgørelsen.

Alle øvrige leasingkontrakter betragtes som operationel leasing. Ydelser i forbindelse med operationel leasing indregnes lineært i resultatopgørelsen over leasingperioden.

Noter til årsregnskabet

21 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Omregning af fremmed valuta

Som præsentationsvaluta benyttes danske kroner. Alle andre valutaer anses som fremmed valuta.

Transaktioner i fremmed valuta omregnes til transaktionsdagens kurs. Valutakursdifferencer, der opstår mellem transaktionsdagens kurs og kursen på betalingsdagen, indregnes i resultatopgørelsen som en finansiel post. Hvis valutapositioner anses for sikring af fremtidige pengestrømme, indregnes værdireguleringerne direkte på egenkapitalen.

Tilgodehavender, gæld og andre monetære poster i fremmed valuta, som ikke er afregnet på balancedagen, måles til balancedagens valutakurs. Forskellen mellem balancedagens kurs og kursen på tidspunktet for tilgodehavendets eller gældens opståen indregnes i resultatopgørelsen under finansielle indtægter og omkostninger.

Anlægsaktiver, der er købt i fremmed valuta, måles til kursen på transaktionsdagen.

Segmentoplysning om nettoomsætning

Oplysninger om aktiviteter og geografiske markeder er baseret på koncernens afkast og risici samt ud fra den interne økonomistyring. Koncernens aktiviteter anses som det primære segmentområde.

Resultatopgørelsen

Nettoomsætning

Ved salg af varer indregnes nettoomsætning, når fordele og risici vedrørende de solgte varer er overgået til køber, nettoomsætningen kan måles pålideligt og det er sandsynligt, at de økonomiske fordele ved salget vil tilgå koncernen.

Igangværende arbejder for fremmed regning (entreprisekontrakter) indregnes i takt med, at produktionen udføres, hvorved nettoomsætningen svarer til salgsværdien af årets udførte arbejder (produktionsmetoden). Denne metode anvendes, når de samlede indtægter og omkostninger på entreprisekontrakten og færdiggørelsesgraden på balancedagen kan opgøres pålideligt, og det er sandsynligt, at de økonomiske fordele, herunder betalinger, vil tilgå koncernen. Som færdiggørelsesgrad anvendes afholdte omkostninger i forhold til de forventede samlede omkostninger på entreprisekontrakten.

Nettoomsætningen måles til det modtagne vederlag og indregnes eksklusive moms og med fradrag af rabatter i forbindelse med salget.

Noter til årsregnskabet

21 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Omkostninger til råvarer og hjælpematerialer

Omkostninger til råvarer og hjælpematerialer indeholder det forbrug af råvarer og hjælpematerialer samt omkostninger til underleverandør, der er anvendt for at opnå årets nettoomsætning.

Andre eksterne omkostninger

Andre eksterne omkostninger indeholder indirekte produktionsomkostninger og omkostninger til lokaler, salg og distribution samt kontorhold mv.

Personaleomkostninger

Personaleomkostninger indeholder gager og lønninger samt lønafhængige omkostninger.

Af- og nedskrivninger

Af- og nedskrivninger indeholder årets af- og nedskrivninger af immaterielle og materielle anlægsaktiver.

Andre driftsindtægter/-omkostninger

Andre driftsindtægter og andre driftsomkostninger omfatter regnskabsposter af sekundær karakter i forhold til virksomhedernes hovedaktivitet, herunder avance og tab ved salg af immaterielle og materielle anlægsaktiver.

Resultat af kapitalandele i associerede virksomheder

I resultatopgørelsen indregnes den forholdsmæssige andel af resultat for året under posten ”Indtægter af kapitalandele i associerede virksomheder”.

Finansielle poster

Finansielle indtægter og omkostninger indregnes i resultatopgørelsen med de beløb, der vedrører regnskabsåret.

Skat af årets resultat

Skat af årets resultat, som består af årets aktuelle skat og forskydning i udskudt skat, indregnes i resultatopgørelsen med den del, der kan henføres til årets resultat, og direkte på egenkapitalen med den del, der kan henføres til posteringer direkte på egenkapitalen.

Selskabet er sambeskattet med Tvis Holding ApS. Den danske selskabsskat fordeles mellem de sambeskattede danske selskaber i forhold til disses skattepligtige indkomster.

Noter til årsregnskabet

21 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Balancen

Immaterielle anlægsaktiver

Erhvervet goodwill måles til kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger. Goodwill afskrives lineært over den økonomiske brugstid, der er vurderet til 20 år.

Patenter og licenser måles til kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger eller til genindvindingsværdien, hvor denne er lavere. Patenter afskrives over den resterende patentperiode, og licenser afskrives over aftaleperioden, dog maksimalt år.

Udviklingsomkostninger og omkostninger til internt oparbejdede rettigheder indregnes i resultatopgørelsen som omkostninger i anskaffelsesåret.

Materielle anlægsaktiver

Materielle anlægsaktiver måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger.

Kostpris omfatter anskaffelsesprisen og omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug.

Renteomkostninger på lån optaget direkte til finansiering af fremstilling af materielle anlægsaktiver indregnes i kostprisen over fremstillingsperioden. Alle indirekte henførbare låneomkostninger indregnes i resultatopgørelsen.

Afskrivningsgrundlaget, der opgøres som kostpris reduceret med eventuel restværdi, fordeles lineært over aktivernes forventede brugstid, der udgør:

Bygninger	20-40 år
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	3 - 7 år

Afskrivningsperiode og restværdi revurderes årligt.

Aktiver med en kostpris på under DKK 13.200 omkostningsføres i anskaffelsesåret.

Nedskrivning af anlægsaktiver

Den regnskabsmæssige værdi af immaterielle og materielle anlægsaktiver gennemgås årligt for at afgøre, om der er indikation af værdiforringelse ud over det, som udtrykkes ved afskrivning.

Noter til årsregnskabet

21 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Hvis dette er tilfældet, gennemføres en nedskrivningstest for at fastslå, om genindvindingsværdien er lavere end den regnskabsmæssige værdi. Hvis det er tilfældet nedskrives der til denne lavere genindvindingsværdi.

Genindvindingsværdien for aktivet opgøres som den højeste værdi af nettosalgsprisen og kapitalværdien. Er det ikke muligt at fastsætte en genindvindingsværdi for det enkelte aktiv, vurderes aktiverne samlet i den mindste gruppe af aktiver, hvor der ved en samlet vurdering kan fastsættes en pålidelig genindvindingsværdi.

Kapitalandele i dattervirksomheder og associerede virksomheder

Kapitalandele i dattervirksomheder og associerede virksomheder indregnes og måles efter den indre værdis metode.

I balancen indregnes under posten "Kapitalandele i dattervirksomheder" og "Kapitalandele i associerede virksomheder" den forholdsmæssige ejerandel af virksomhedernes regnskabsmæssige indre værdi opgjort med udgangspunkt i dagsværdien af de identificerbare nettoaktiver på anskaffelsestidspunktet med fradrag eller tillæg af urealiserede koncerninterne avancer eller tab og med tillæg af resterende værdi af positiv forskelsværdi (goodwill) og fradrag af en resterende negativ forskelsværdi (negativ goodwill).

Den samlede nettoopskrivning af kapitalandele i dattervirksomheder og associerede virksomheder henlægges via overskudsdisponeringen til "Reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode" under egenkapitalen. Reserven reduceres med udbytteudlodninger til moderselskabet og reguleres med andre egenkapitalbevægelser i dattervirksomhederne og de associerede virksomheder.

Dattervirksomheder og associerede virksomheder med negativ regnskabsmæssig indre værdi indregnes til DKK 0. Har moderselskabet en retslig eller en faktisk forpligtelse til at dække virksomhedens underbalance, indregnes en hensat forpligtelse hertil.

Andre værdipapirer og kapitalandele

Andre værdipapirer og kapitalandele, indregnet under anlægsaktiver, omfatter unoterede værdipapirer og kapitalandele.

Øvrige finansielle anlægsaktiver

Øvrige finansielle anlægsaktiver omfatter deposita og udlån.

Varebeholdninger

Varebeholdninger måles til kostpris efter FIFO-metoden eller nettorealisationsværdi, hvis denne er lavere.

Noter til årsregnskabet

21 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Nettorealisationseværdien for varebeholdninger opgøres til det beløb, som forventes at kunne indbringes ved salg i normal drift med fradrag af salgs- og færdiggørelsesomkostninger. Nettorealisationseværdien opgøres under hensyntagen til omsættelighed, ukurans og udvikling i forventet salgspris.

Kostpris for handelsvarer samt råvarer og hjælpematerialer omfatter købspris med tillæg af hjemtagelsesomkostninger.

Igangværende arbejder for egen regning indregnes til kostpris fratrukket nedskrivninger til nettorealisationseværdi.

Tilgodehavender

Tilgodehavender indregnes i balancen til amortiseret kostpris, hvilket i al væsentlighed svarer til pålydende værdi. Der nedskrives til imødegåelse af forventede tab.

Igangværende arbejder for fremmed regning

Igangværende arbejder for fremmed regning måles til salgsværdien af det udførte arbejde opgjort på grundlag af færdiggørelsesgraden. Færdiggørelsesgraden opgøres som andelen af de afholdte kontraktomkostninger i forhold til kontraktens forventede samlede omkostninger. Når det er sandsynligt, at de samlede kontraktomkostninger vil overstige de samlede indtægter på en kontrakt, indregnes det forventede tab i resultatopgørelsen.

Når salgsværdien ikke kan opgøres pålideligt, måles salgsværdien til medgåede omkostninger eller en lavere nettorealisationseværdi.

Modtagne acountobetalinge fragår i salgsværdien. De enkelte kontrakter klassificeres som tilgodehavender, når nettoværdien er positiv, og som forpligtelser, når nettoværdien er negativ.

Omkostninger i forbindelse med salgsarbejde og opnåelse af kontrakter indregnes i resultatopgørelsen i takt med, at de afholdes.

Værdipapirer og kapitalandele

Værdipapirer og kapitalandele, indregnet under omsætningsaktiver, omfatter børsnoterede obligationer og aktier, der måles til dagsværdien på balancedagen. Dagsværdien opgøres på grundlag af den senest noterede salgskurs.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter opført som aktiver omfatter afholdte forudbetalte omkostninger vedrørende leasingydelse, forsikringspræmier, abonnementer mv.

Noter til årsregnskabet

21 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Egenkapital

Udbytte

Udbytte, som ledelsen foreslår uddelt for regnskabsåret, vises som en særskilt post under egenkapitalen.

Hensatte forpligtelser

Hensatte forpligtelser indregnes, når koncernen som følge af en begivenhed indtruffet senest på balancedagen har en retslig eller faktisk forpligtelse, og det er sandsynligt, at der må afgives økonomiske fordele for at indfri forpligtelsen.

Andre hensatte forpligtelser omfatter garantiforpligtelser til udbedring af arbejder inden for garantiperioden på 1-5 år. De hensatte forpligtelser måles og indregnes på baggrund af erfaringerne med garantiarbejder.

Udskudte skatteaktiver og -forpligtelser

Udskudt skat måles efter den balanceorienterede gælds metode af midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssig og skattemæssig værdi af aktiver og forpligtelser, opgjort på grundlag af den planlagte anvendelse af aktivet, henholdsvis afvikling af forpligtelsen.

Udskudte skatteaktiver, herunder skatteværdien af fremførselsberettiget skattemæssigt underskud, måles til den værdi, hvortil aktivet forventes at kunne realiseres, enten ved udligning i skat af fremtidig indtjening eller ved modregning i udskudte skatteforpligtelser inden for samme juridiske skatteenhed.

Udskudt skat måles på grundlag af de skatteregler og skattesatser, der med balancedagens lovgivning vil være gældende, når den udskudte skat forventes udløst som aktuel skat. Ændring i udskudt skat, som følge af ændringer i skattesatser, indregnes i resultatopgørelsen.

Aktuelle skattetilgodehavender og -forpligtelser

Aktuelle skatteforpligtelser og tilgodehavende aktuel skat indregnes i balancen som beregnet skat af årets skattepligtige indkomst reguleret for skat af tidligere års skattepligtige indkomster samt for betalte acontoskatter. Tillæg og godtgørelse under acontoskatteordningen indregnes i resultatopgørelsen under finansielle poster.

Finansielle gældsforpligtelser

Gældsforpligtelser måles til amortiseret kostpris, der i al væsentlighed svarer til nominal værdi.

Noter til årsregnskabet

21 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Pengestrømsopgørelse

Pengestrømsopgørelsen viser koncernens pengestrømme for året opdelt på drifts-, investerings- og finansieringsaktivitet, årets forskydning i likvider samt koncernens likvider ved årets begyndelse og slutning.

Pengestrøm fra driftsaktivitet

Pengestrøm fra driftsaktiviteten opgøres som årets resultat reguleret for ændring i driftskapitalen og ikke kontante resultatposter som af- og nedskrivninger og hensatte forpligtelser. Driftskapitalen omfatter omsætningsaktiver fratrukket kortfristede gældsforpligtelser eksklusive de poster, der indgår i likvider.

Pengestrøm fra investeringsaktivitet

Pengestrøm fra investeringsaktiviteten omfatter pengestrømme fra køb og salg af immaterielle, materielle og finansielle anlægsaktiver.

Pengestrøm fra finansieringsaktivitet

Pengestrøm fra finansieringsaktiviteten omfatter pengestrømme fra optagelse og tilbagebetaling af langfristede gældsforpligtelser samt ind- og udbetalinger til og fra selskabsdeltagerne.

Likvider

Likvide midler består af ”Likvide beholdninger” og ”Kassekreditter”.

Pengestrømsopgørelsen kan ikke udledes alene af det offentliggjorte regnskabsmateriale.

Noter til årsregnskabet

21 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Hoved- og nøgletal

Forklaring af nøgletal

Bruttomargin	$\frac{\text{Bruttofortjeneste} \times 100}{\text{Nettoomsætning}}$
Overskudsgrad	$\frac{\text{Resultat før finansielle poster} \times 100}{\text{Nettoomsætning}}$
Afkastningsgrad	$\frac{\text{Resultat før finansielle poster} \times 100}{\text{Samlede aktiver}}$
Soliditetsgrad	$\frac{\text{Egenkapital ultimo} \times 100}{\text{Samlede aktiver ultimo}}$
Forrentning af egenkapital	$\frac{\text{Ordinært resultat efter skat} \times 100}{\text{Gennemsnitlig egenkapital}}$